

กรอบยุทธศาสตร์ชาติ

๑. สถานะแวดล้อมของการพัฒนา

การพัฒนาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันได้ส่งผลให้ประเทศไทยมีระดับของการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ โดยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ และได้ขยับสูงขึ้นมาอยู่ในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ โดยมีรายได้ประชาชาติต่อหัวเท่ากับ ๔,๓๒๐ ดอลลาร์ สหรัฐ ต่อหัวต่อปี และล่าสุดในปี ๒๕๕๗ รายได้ประชาชาติต่อหัวเพิ่มขึ้นเป็น ๕,๗๓๙^๑ ดอลลาร์ สหรัฐ ต่อหัวต่อปี โดยที่ฐานการผลิตมีความหลากหลายมากขึ้น มีลักษณะโครงสร้างของประเทศกึ่งอุตสาหกรรม ฐานการส่งออกใหญ่ขึ้นตามลำดับ หลายสาขาการผลิตและบริการมีขีดความสามารถในการแข่งขันและส่วนแบ่งในตลาดโลกมากขึ้น อาทิ กลุ่มยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมอาหารสินค้าเกษตร การท่องเที่ยวและบริการด้านสุขภาพ ในขณะที่ความร่วมมือระหว่างประเทศของไทยทั้งในรูปของทวิภาคีและพหุภาคีมีความคืบหน้าไปมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้กรอบแผนงานความร่วมมือ IMT-GT GMS และ ASEAN ในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความเชื่อมโยง (Connectivity) และการผลักดันให้เกิดเป็นการพัฒนาแนวระเปียงเศรษฐกิจร่วมกันที่มีความคืบหน้าเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ฐานเศรษฐกิจที่พัฒนากว้างขวางหลากหลายมากขึ้นส่งผลให้ประชากรวัยแรงงานมีงานทำเป็นจำนวนเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยในปัจจุบันมีจำนวนการจ้างงานรวม ๓๘.๑ ล้านคน จากประชากรวัยแรงงานทั้งหมด ๓๘.๖ ล้านคน และการว่างงานมีอัตราเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ ๑ ปัญหาความยากจนลดลงตามลำดับ จากร้อยละ ๒๐.๐ ในปี ๒๕๕๐ เป็นร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ คุณภาพชีวิตดีขึ้นในทุกระดับ โดยที่โอกาสการได้รับการศึกษา บริการสาธารณสุข บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ มีความครอบคลุมมากขึ้นและคุณภาพดีขึ้นตามลำดับ

นอกจากนั้น ประสบการณ์ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินในปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑ ได้ส่งผลให้ภาครัฐและภาคเอกชนมีการปรับตัวในการบริหารความเสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีขึ้นบนหลักการของการบริหารจัดการที่ดี โดยการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส รับผิดชอบและตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบดีขึ้น ในขณะที่การบริหารเศรษฐกิจมหภาคของประเทศก็มีการปรับเปลี่ยนไปในหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงรูปแบบนโยบายการเงินที่มีการปรับให้สอดคล้องกับลักษณะโครงสร้างและพฤติกรรมทางเศรษฐกิจมากขึ้น มีการกำกับดูแลวินัยทางการเงินการคลังดีขึ้น ฐานะการคลังมีความมั่นคงมากขึ้น และฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูงที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารความเสี่ยงได้คล่องตัวขึ้นและการดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนมีความยืดหยุ่นได้มากขึ้น

แม้ว่าการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ความมั่นคง และการต่างประเทศ รวมทั้งกฎระเบียบต่าง ๆ ของประเทศไทยมีความก้าวหน้าและเป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นในระดับนานาชาติมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันผลของการพัฒนาที่ผ่านมาได้ส่งผลให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองยังมีความอ่อนแอในหลายด้านที่เป็นความเสี่ยงต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว ในด้านเศรษฐกิจ โครงสร้างทางเศรษฐกิจได้ปรับเปลี่ยนจากฐานเกษตรกรรมไปสู่อุตสาหกรรมและบริการที่เน้นการผลิตเพื่อส่งออกซึ่งขยายตัวอย่างรวดเร็วโดยมีการลงทุนจากต่างประเทศเป็นปัจจัยสำคัญ การขยายฐานอุตสาหกรรมและ

^๑ ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูล GNI per Capita (GDP per Capita อยู่ที่ ๖,๐๔๑ ดอลลาร์ สหรัฐ ต่อหัวต่อปี) โดย สศช.

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วในอดีตที่ผ่านมาจนกระทั่งปัจจุบันอาศัยความได้เปรียบด้านแรงงาน ค่าแรงต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากร และความหลากหลายด้านกฎระเบียบ และมาตรฐานต่าง ๆ เป็นปัจจัยหลักในสนับสนุนการผลิตและการบริการต้นทุนต่ำ และอาศัยการแข่งขันด้านราคาในตลาดโลก เพื่อมุ่งสร้างรายได้จากการส่งออกในตลาดโลกเป็นหลัก ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีความเสี่ยงที่จะสูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกภายใต้สถานการณ์และแนวโน้มที่การแข่งขันในตลาดโลก มีความเข้มข้นมากขึ้นและต้นทุนการผลิตในประเทศไทยสูงขึ้นตามต้นทุนค่าจ้างแรงงานสูงขึ้นเพราะขาดแคลนแรงงาน เช่นเดียวกับต้นทุนวัตถุดิบและต้นทุนด้านบริหารจัดการและโลจิสติกส์ที่สูงขึ้น เนื่องจากการประกอบธุรกิจ การค้าและการพัฒนาความเป็นอยู่โดยใช้ทรัพยากรเป็นหลักทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกใช้และทำลายร่อยหรอและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็วโดยที่การฟื้นฟูและทดแทนมีความล่าช้าไม่เท่าทัน ในขณะที่การลงทุนเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอและขาดคุณภาพ ในหลายด้านและในหลายพื้นที่ทำให้ต้นทุนด้านโลจิสติกส์สูงขึ้น

นอกจากนี้ การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ที่จะนำไปสู่ การพัฒนานวัตกรรมมีน้อยทำให้ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง ในตลาดโลกซึ่งความต้องการสินค้ากลุ่มคุณภาพและรูปแบบงูใจเพิ่มขึ้นเร็วมาก และหลายกลุ่มประเทศมี ความสามารถในการเข้ามาแข่งขันในตลาดกลางและล่างมากขึ้น ประกอบกับสถานการณ์และอิทธิพลทาง การเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดการผลักดันนโยบายที่เอื้อประโยชน์ต่อเฉพาะกลุ่ม และ การแก้ปัญหาในเชิงโครงสร้างไม่ได้รับความสำคัญเท่าที่ควร การแก้ปัญหาภาคเกษตรมักดำเนินการด้วย มาตรการระยะสั้น ในขณะที่ผลิตภาพการผลิตต่ำและพัฒนาได้ช้า การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยใน ภาคการเกษตรเป็นไปเพียงช้า ๆ การขยายตัวด้านการเกษตรมักจะขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศเป็นหลัก ดังนั้น ภายใต้ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศที่ผันผวนและข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการน้ำ ภายในประเทศ ประเทศไทยจึงเผชิญกับความท้าทายมากขึ้นในการที่จะสร้างความมั่นคงด้านอาหารที่นอกจาก จะหมายถึงการมีปริมาณที่เพียงพอแล้วยังหมายรวมถึงการมีระดับราคาที่สามารถเข้าถึงได้สำหรับประชาชน ทุกกลุ่ม

สถานการณ์ดังกล่าวนอกจากจะสะท้อนปัญหาเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจแล้วยังสะท้อนปัญหา เชิงโครงสร้างด้านสังคมและการเมืองด้วยเช่นกัน นั่นคือ การพัฒนาในหลายทศวรรษที่ผ่านมามุ่งขยาย ฐานกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วในภาพรวมของประเทศ โดยที่การพัฒนาทางสังคมมีความล่าช้ากว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านคุณภาพการศึกษา บริการสาธารณสุข และโครงสร้างพื้นฐานที่ขาดความครอบคลุม ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ จึงส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพทุนมนุษย์ไม่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ อย่างเท่าเทียมกันในพื้นที่ต่าง ๆ ดังนั้น การผลักดันขับเคลื่อนนโยบายเพื่อเกิดการกระจายรายได้และโอกาส ทางเศรษฐกิจโดยมุ่งเน้นการใช้มาตรการด้านอื่น ๆ จึงมิได้สัมฤทธิ์ผล โอกาสทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ในภาคอุตสาหกรรมและบริการที่ต้องอาศัยพื้นฐานของการใช้ความรู้และทักษะในระดับสูงจึงกระจุกตัวอยู่ใน เฉพาะเพียงบางกลุ่ม ประกอบกับอุตสาหกรรมและบริการที่อาศัยการใช้แรงงานระดับทักษะต่ำที่เข้มข้นมี สัดส่วนสูง และราคาและปริมาณผลผลิตทางการเกษตรมีความผันผวน ดังนั้น ผลตอบแทนของกลุ่มแรงงาน ทักษะต่ำและเกษตรกรจึงต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ มาก นอกจากนี้ ระบบเศรษฐกิจไทยเป็นเศรษฐกิจภาคนอก ทางการ (informal sector) มากกว่าครึ่งหนึ่ง และการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดย่อมยังขาดการบูรณาการเป็นระบบ ทำให้การผลักดันขับเคลื่อนการเพิ่มผลิตภาพ การผลิตและการส่งเสริมการลงทุนเพื่อการวิจัยและการพัฒนาเพื่อพัฒนานวัตกรรมยังกระจุกตัวในกลุ่ม ของผู้ประกอบการรายใหญ่ในภาคทางการเป็นสำคัญ

แรงกดดันด้านเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ได้ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยที่ประชาชนในพื้นที่ห่างไกลต้องดิ้นรนทำมาหาเลี้ยงชีพ เกิดการย้ายถิ่นกันเข้ามาทำงานในเมืองใหญ่ส่งผลให้สถาบันครอบครัวแตกแยกและชุมชนอ่อนแอจำนวนมาก เกิดเป็นปัญหาความยากจนในเมือง และที่สำคัญได้นำไปสู่การเกิดปัญหาวิกฤตของสังคมที่คนส่วนใหญ่มีค่านิยมที่ยึดถืออำนาจจากความร่ำรวย วัตถุนิยม บริโภคนิยม ขาดความตระหนักและสำนึกถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและสังคม รากฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่ดีงามของไทยจึงอ่อนแอลง เกิดความรุนแรงในสังคมบ่อยครั้งและการใช้สันติวิธีไม่ได้ผล ในขณะที่สถาบันทางสังคมทั้งบ้าน วัด และโรงเรียนมีบทบาทที่อ่อนด้อยลง

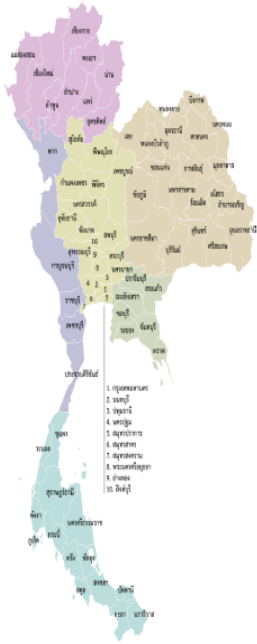
ในอนาคตข้างหน้า การพัฒนาประเทศไทยเพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นประเทศที่มีความมั่นคงในทุกด้าน ประชาชนมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และการพัฒนาประเทศยั่งยืนในทุกมิติ จะเผชิญกลางความเสี่ยงและความท้าทายหลายประการทั้งจากเงื่อนไขภายในและภายนอกประเทศที่สำคัญ ดังนี้

ปัจจัยและเงื่อนไขภายในประเทศ ได้แก่ (๑) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ในระยะเวลา ๑๕ - ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะมีนัยยะที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ กำลังคนในวัยเด็กและวัยแรงงานลดลง ผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ย่อมส่งผลกระทบต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ รูปแบบการใช้จ่าย การลงทุนและการออม ตลอดจนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ความมั่นคงทางสังคมและคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (๒) ข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทั้งด้านแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติที่มีนัยยะต่อต้นทุนการผลิตและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของประชาชน (๓) ปัญหาความเหลื่อมล้ำในมิติต่าง ๆ ที่มีนัยยะต่อการสร้างความสามัคคีสมานฉันท์ในสังคม ความจำเป็นในการลงทุนเพื่อยกระดับบริการทางสังคมและโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และการปฏิรูปกฎระเบียบและกฎหมายที่ทำให้เกิดความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ และ (๔) ความอ่อนแอของการบริหารราชการแผ่นดิน ที่มีนัยยะต่อความจำเป็นในการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดี

สำหรับเงื่อนไขภายนอกที่สำคัญและท้าทายต่ออนาคตของประเทศไทย ในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ (๑) กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความเสี่ยงและท้าทายมากขึ้นจากการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์กรความรู้และเทคโนโลยี และสินค้าและบริการ (๒) การรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคนำไปสู่ความเชื่อมโยงทุกระบบในขณะที่ศูนย์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจโลกเคลื่อนย้ายมาสู่เอเชีย (๓) การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลกส่งผลให้เกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ แต่มีความเสี่ยงให้เกิดการแย่งชิงแรงงานและเงินทุน (๔) เทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน (Disruptive technology) จะกระทบกับธุรกิจและการดำรงชีวิตของคน (๕) ภาวะโลกร้อนก่อให้เกิดภัยธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น (๖) น้ำมันมีปริมาณลดลง ราคาแพงขึ้น และการผลิตพืชพลังงานทดแทนจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของโลก (๗) ความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง และ (๘) การยึดถือหลักการบริหารจัดการที่ดีและระบอบประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนที่มีความเข้มข้นมากขึ้น

จากสถานการณ์และสภาพแวดล้อมของประเทศทั้งที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อน บริบทและเงื่อนไขการพัฒนาทั้งภายในประเทศและภายนอกดังกล่าว การพัฒนาประเทศสู่เป้าหมายความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน จำเป็นจะต้องกำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างบูรณาการ และสร้างความเข้าใจและร่วมมือร่วมใจของทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคม ให้ร่วมกันเดินไปสู่เป้าหมายของชาติในระยะยาว

อนาคตประเทศ: รัฐ เอกชน ประชาชน ร่วมมือกันขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปสู่ออนาคต

เศรษฐกิจและสังคมที่เติบโตอย่างมั่นคง โดย สถาบันหลักของชาติดำรงอยู่อย่างมั่นคงเป็นจุดยึดเหนี่ยวของสังคม ความรักความสามัคคีของคนในชาติ ความสงบใน จตต. /อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่เศรษฐกิจดิจิทัล Trading Nation รวมทั้งให้มีการเติบโตอย่างมีคุณภาพ แข่งขันได้ และเชื่อมโยงเศรษฐกิจในอาเซียน เพื่อให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลางในปี 2573 โดย

- **ภาคเกษตร** มีความเข้มแข็งและแหล่งผลิตอาหารคุณภาพ โดยมีจัดการการผลิต/การตลาดอย่างเป็นระบบ เป็นธรรม คุณภาพชีวิตเกษตรกรดีขึ้นจากรายได้มั่นคง และฐานทรัพยากรได้รับการดูแลและบำรุงรักษา
- **ภาคอุตสาหกรรม** เพิ่มศักยภาพอุตสาหกรรมเดิมที่เป็นฐานรายได้ประเทศ และส่งเสริมอุตสาหกรรมอนาคตให้เป็นฐานรายได้ใหม่ เพื่อเป็นศูนย์กลางการผลิต การค้า และการลงทุนในภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์การผลิตรถยนต์และชิ้นส่วนและศูนย์ทดสอบและวิจัยพัฒนารถยนต์และชิ้นส่วนของเอเชีย ศูนย์กลางการผลิตพลังงาน/วัสดุชีวภาพของภูมิภาคอาเซียน ศูนย์กลางการผลิตอุตสาหกรรมดิจิทัล เป็นต้น
- **ภาคบริการ** เพิ่มศักยภาพ/คุณภาพ/คุณภาพธุรกิจบริการเดิมที่เป็นฐานรายได้และส่งเสริมธุรกิจบริการอนาคตให้เป็นฐานรายได้ใหม่ เพื่อเป็นศูนย์กลางการลงทุนและการให้บริการของภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์กลางให้บริการสุขภาพของภูมิภาคอาเซียน เมืองหลวงแห่งการท่องเที่ยวและบริการของอาเซียน เป็นต้น และมีระบบโครงข่ายคมนาคมและระบบสารสนเทศ (ICT) ที่ทันสมัย เชื่อมโยงอาเซียนกับโลก

สังคมมีความเหลื่อมล้ำน้อยลง โดยลดความยากจน มีการกระจายรายได้มากขึ้น ประชาชนทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเข้าถึงบริการภาครัฐที่มีคุณภาพ

เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำกว่า 5 ตัน/คน/ปี (Decouple GDP and CO₂ emission) และเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้อย่างน้อย 40 ของพื้นที่ประเทศ

การบริหารภาครัฐ โปร่งใส สมดุล มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมกระบวนการกระจายอำนาจให้เหมาะสมและมีกระบวนการตรวจสอบ ที่เป็นธรรม/มีส่วนร่วม

๒. ยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ที่ต้องการให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

วิสัยทัศน์
ประเทศไทยต้องมั่นคง ประชาชนมั่งคั่ง และมีการพัฒนาที่ยั่งยืน

หลักการของยุทธศาสตร์
เชิดชูสถาบัน ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นฐานในการพัฒนาประเทศ และใช้ค่านิยมความเป็นไทยเพื่อสร้างความปองคอง

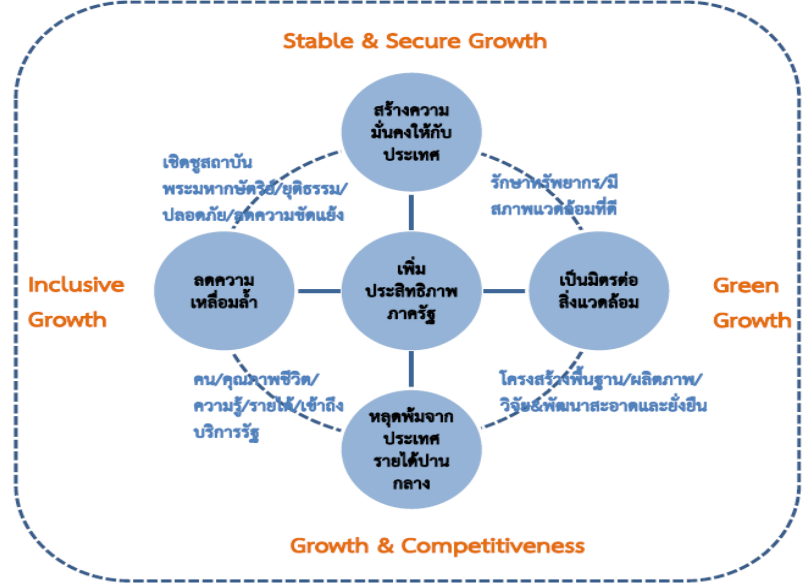
วัตถุประสงค์

- สร้างความปรองดองสมานฉันท์
- เพิ่ม กระจายโอกาส และคุณภาพการให้บริการรัฐอย่างทั่วถึง เท่าเทียม เป็นธรรม
- ลดต้นทุนให้ภาคการผลิตและบริการ (ด้วยการลดต้นทุนค่าขนส่งและโลจิสติกส์)
- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม และบริการด้วยนวัตกรรม

5 ยุทธศาสตร์หลัก

- ยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงให้กับประเทศ
- ยุทธศาสตร์สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- ยุทธศาสตร์สร้างโอกาสบนความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- ยุทธศาสตร์การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติ ๕ ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๒.๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

ความมั่นคงเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาในทุกมิติ โดยเฉพาะการเจริญเติบโตและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความเชื่อมั่นกับนานาชาติทั้งด้านการลงทุนและการท่องเที่ยว และความสงบสุขของสังคมโดยรวม ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศ ลด/ป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก และสร้างความเชื่อมั่นในอาเซียนและประชาคมโลก มีกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ ดังนี้

(๑) เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความจงรักภักดี และธำรงรักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

(๒) ปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศ ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ กระจายอำนาจ และสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

(๓) ป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เน้นเสริมสร้างกระบวนการสันติสุขและแนวทางสันติวิธี ขจัดความขัดแย้ง ลดความรุนแรง ตามแนวทาง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

(๔) บริหารจัดการชายแดน โดยพัฒนาความร่วมมือเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ความมั่นคง ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาพื้นที่ชายแดน พื้นที่ศักยภาพตรวจคนเข้าเมือง เสริมสร้างความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมเร่งรัดจัดทำหลักเขตแดน แก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อน การลักลอบเข้าเมือง

(๕) พัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ ลดผลกระทบจากภัยก่อการร้าย และเสริมสร้างความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์

(๖) พัฒนาเสริมสร้างศักยภาพกองทัพ ปรับโครงสร้างกำลังและยุทธโศปกรณ์ที่เหมาะสม พัฒนาระบบงานข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ พร้อมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๗) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการปกป้องรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล รวมทั้งเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน

(๘) ปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวระนาบมากขึ้น กำหนด/ปรับแก้กฎหมายให้เอื้อต่อการดำเนินงาน และให้ความสำคัญกับการติดตามประเมินผลเป็นระยะๆ และต่อเนื่อง

๒.๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (Growth & Competitiveness)

เพื่อให้ไทยหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง จำเป็นต้องเพิ่มอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) อยู่ที่ร้อยละ ๕.๐- ๖.๐ ต่อปี ในอีก ๑๕ ปี และรายได้ต่อหัวเพิ่มขึ้นเป็น ๑๒,๔๐๐ ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อปี ดังนั้น ประเทศต้องมีแนวทางในการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

(๑) **สมรรถนะทางเศรษฐกิจ** เศรษฐกิจไทยยังคงมีความเสี่ยงที่ต้องเผชิญ อาทิ เศรษฐกิจโลกยังฟื้นตัวล่าช้า การเปลี่ยนแปลงทางการเงินในตลาดโลก และการเปลี่ยนแปลงของราคาพลังงาน เป็นต้น ดังนั้นจึงต้องสร้างความแข็งแกร่งของปัจจัยพื้นฐานและการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคที่เหมาะสม ดังนี้

(๑.๑) **รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น** โดยดำเนินนโยบายการคลังและการเงินให้มีความสอดคล้องกัน รักษาวินัยการเงินการคลังและเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน และสร้างความเชื่อมั่นในต่างประเทศโดยการเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้อง

(๑.๒) ส่งเสริมการค้าและการลงทุน ทั้งภาครัฐและเอกชนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศและยุทธศาสตร์จังหวัดที่สะท้อนความต้องการและศักยภาพของพื้นที่

(๒) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ ประเทศไทยมีฐานการผลิตที่หลากหลายที่ยังสามารถพัฒนาคุณภาพให้เป็นการก้าวข้ามขีดเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญได้ แต่ยังคงเผชิญกับปัญหา ซึ่งต้องเร่งดำเนินการแก้ไข ดังนี้

(๒.๑) เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยฟื้นฟูดูแลรักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติ ควบคู่กับการใช้ประโยชน์อย่างสมดุล และให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความอุดมสมบูรณ์ ทั้งดินและที่ดิน แหล่งน้ำ และความหลากหลายทางชีวภาพ แก้ไขปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกิน และจัดทำพระราชบัญญัติคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เป็นฐานการผลิตภาคเกษตรที่มั่นคงในการประกอบอาชีพการเกษตรและความมั่นคงด้านอาหาร

(๒.๒) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร โดย อาศัยองค์ความรู้ทางวิชาการเกษตร เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มความแม่นยำของระบบจัดการการผลิตและการตลาดทำการเกษตรเป็นแปลงใหญ่มากขึ้นและเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมใหม่ ใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตการเกษตรโดยวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ และเทคโนโลยีการผลิตให้ได้ผลผลิตสูงและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก สร้างระบบเตือนภัยการเกษตร พัฒนาระบบการผลิตที่มีคุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย ทั้งมาตรฐานภายในประเทศและมาตรฐานอาเซียนและยอมรับในระดับสากล และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๒.๓) ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่รูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเกื้อกูลกับระบบนิเวศมากขึ้น เช่น เกษตรที่ปลอดภัย เกษตรทฤษฎีใหม่ วนเกษตร เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ และเกษตรธรรมชาติ เป็นต้น พัฒนาสหกรณ์การเกษตรให้เข้มแข็งเพื่อเป็นกลไกการช่วยเหลือเกษตรกรสมาชิกและชุมชนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเกษตรกรรมและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคเกษตร บริหารจัดการเชิงธุรกิจตลอดห่วงโซ่การผลิตให้เกษตรกรมีการเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการมากขึ้น มีการทำการเกษตรแบบพันธสัญญาที่เป็นธรรมแทนการผลิตแบบอิสระที่มีความเสี่ยงด้านราคาสินค้าเกษตร

(๒.๔) พัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ พัฒนาอุตสาหกรรมส่งออกที่มีศักยภาพสูง โดยจะผลักดันไทยเป็นฐานการผลิตและการส่งออกยานยนต์และชิ้นส่วน พร้อมทั้งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการยกระดับมาตรฐานและพัฒนาผลิตภัณฑ์เฉพาะ พัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจ และบุคลากรและเทคโนโลยีการผลิต ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการไทย นอกจากนี้ จะพัฒนาไทยให้ป็นฐานการผลิต การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อผลิตสินค้าที่มีความละเอียดสูง และการส่งออกเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญ พร้อมทั้งมีตราสินค้าเป็นของไทยและเป็นที่ยอมรับในเอเชีย

(๒.๕) การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว โดยพัฒนากลุ่มเมืองท่องเที่ยว และผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวมทั้งขับเคลื่อนการท่องเที่ยวให้สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจะให้ความสำคัญกับการตลาด การดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ พัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยว สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัย และพัฒนาท่องเที่ยวเชิงศิลปะและวัฒนธรรม เชื่อมโยงสินค้า OTOP กับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสปา

(๒.๖) **ศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ** พัฒนาไทยเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพของภูมิภาคอาเซียน เพื่อสร้างรายได้ แล้วนำไปยกระดับคุณภาพบริการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านบริการด้านสุขภาพ (Health Services) โดยเฉพาะในโรงพยาบาลเอกชนที่มีความพร้อม และส่งเสริมและพัฒนาสถานบริการสุขภาพ (Wellness Health) เช่น สปา และนวดแผนไทย เป็นต้น ในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการผลิตยาสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้ได้มาตรฐานและส่งเสริมการตลาดในเชิงรุก ตลอดจนพัฒนาให้ไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษา วิชาการ และงานวิจัยด้านการแพทย์ของภูมิภาค

(๓) **พัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน** ผลจากการวิเคราะห์ของทั้ง World Economic Forum (WEF) และ International Institute for Management Development (IMD) พบว่า ศักยภาพของผู้ประกอบการไทยส่วนใหญ่เมื่อเทียบกับต่างประเทศยังไม่สูงจึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการทั้งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และวิสาหกิจชุมชน โดยมีแนวทางในการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

(๓.๑) **พัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของผู้ประกอบการไทยในการสร้างสรรค์สินค้าและบริการรูปแบบใหม่ให้มีจุดเด่น และสามารถต่อยอดด้วยความคิดและนวัตกรรม** รวมทั้งสร้างความได้เปรียบจากความหลากหลายและเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมและความเป็นไทยเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดไลฟ์สไตล์ และก้าวทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ตลอดจนส่งเสริมสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นให้เป็นแหล่งรวบรวมและศึกษาเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้านในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย เพื่อสนองตอบผู้บริโภคทุกระดับ และรณรงค์ส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการเห็นความสำคัญในการสร้างเครื่องหมายการค้าของตนเอง และสร้างภาพลักษณ์สินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับของคนทั่วโลก

(๓.๒) **พัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากล (SMEs)** ให้มีการรวมกลุ่มคลัสเตอร์ที่เข้มแข็งเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยด้วยการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน อาทิ พัฒนาและยกระดับผู้รับช่วงผลิต และพัฒนาผลิตภัณฑ์ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มมูลค่า เป็นต้น รวมทั้งส่งเสริมให้เติบโตอย่างสมดุลตามศักยภาพของพื้นที่ ด้วยการกำหนดธุรกิจที่มีศักยภาพและเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจในแต่ละพื้นที่ เพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการด้วยภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ตลอดจนสนับสนุน SMEs ที่มีศักยภาพขยายการลงทุนไปในต่างประเทศ

(๓.๓) **ยกระดับศักยภาพของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)** ไทยให้ก้าวไกลสู่สากล เป็นช่องทางในการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับชุมชน โดยจะปรับเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาจากการพัฒนานำตลาด มาเป็น ตลาดนำการพัฒนา โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือ **หนึ่ง** การส่งเสริม OTOP ตามกลุ่ม (Segment) ได้แก่ กลุ่มดาวเด่น สู่สากล จะให้ความสำคัญกับพัฒนามาตรฐานสู่สากลและการสร้างแบรนด์ กลุ่มเอกลักษณ์ เน้นเสริมสร้างจุดเด่นและความต่างที่ตรงใจลูกค้าและสร้างแบรนด์ และกลุ่มพัฒนาเข้าสู่ตลาดแข่งขันเน้นการเพิ่มผลผลิต ยกระดับมาตรฐานและขยายตลาด กลุ่มสุดท้ายคือกลุ่มปรับตัว เข้าสู่ห่วงโซ่การผลิตจะเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์และทักษะ ตลอดจนขยายตลาดและค้นหาความเก่ง **สอง** การเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนโครงการ OTOP ด้วยการปรับโครงสร้างคณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติให้สอดคล้องกับการส่งเสริมตามกลุ่มและทบทวนหลักเกณฑ์การประเมินระดับผลิตภัณฑ์และการคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์ OTOP รวมทั้งตั้งศูนย์กลางสนับสนุน OTOP

(๓.๔) **พัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์** เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และกลุ่มประชาชน/เกษตรกรในชุมชน ให้เป็นฐานรากสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งให้สามารถพึ่งพาตนเอง โดยในส่วนของวิสาหกิจชุมชน จะเน้นการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ สร้างเครือข่ายตลาด จัดตั้งกองทุนวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมการเรียนรู้ในการประกอบวิสาหกิจชุมชน และเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการพัฒนาสหกรณ์จะให้ความสำคัญกับเพิ่มศักยภาพการเชื่อมโยงระบบการผลิตกับตลาด ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ระบบสหกรณ์เป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมชุมชน รวมทั้งพัฒนาการเรียนรู้และทักษะการสหกรณ์สู่วิถีชีวิตประชาชนนอกระบบการศึกษา

(๔) **การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง** โดย

(๔.๑) **เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน** พัฒนาเป็นฐานการผลิตใหม่ กระจายกิจกรรมเศรษฐกิจและความเจริญสู่ภูมิภาค สร้างความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งในด้านการผลิตร่วมและช่องทางการตลาดร่วมกัน

(๔.๒) **พื้นที่เศรษฐกิจบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (ESB)** พัฒนาเป็นฐานการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีสูง มีบริการทันสมัย ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

(๔.๓) **พื้นที่เมืองศูนย์กลางความเจริญ** พัฒนาเป็นเมืองที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และน่าอยู่ ใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัด จัดการสิ่งแวดล้อมเมืองอย่างเหมาะสม รองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีอนาคต มีระบบรางเชื่อมโยงเมืองศูนย์กลางความเจริญทั่วประเทศ บริหารจัดการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขีดความสามารถสูง

(๕) **การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน** โดย

(๕.๑) **ด้านการขนส่ง** ให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งสินค้าทางถนนสู่การขนส่งที่ต้นทุนต่ำ รวมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางและขนส่งไปสู่เมืองศูนย์กลางของภูมิภาคทั่วประเทศ และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน และพัฒนาอุตสาหกรรมระบบรางและอุตสาหกรรมซ่อมบำรุงอากาศยานและการผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน เพื่อสร้างฐานอุตสาหกรรมใหม่ของประเทศ

(๕.๒) **ด้านความมั่นคงทางพลังงาน** พัฒนาให้มีความมั่นคงในราคาที่เหมาะสม โดยกระจายประเภทของเชื้อเพลิง ส่งเสริมพลังงานทดแทนตามศักยภาพรายพื้นที่ อาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านพลังงาน พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และนำไปสู่การสร้างอุตสาหกรรมที่จะเป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ของประเทศ รวมทั้งเชื่อมโยงแหล่งพลังงานกับประเทศในอาเซียน เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางซื้อขายพลังงานในภูมิภาค

(๕.๓) **ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร** เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ICT ที่เป็นอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ทันสมัยและกระจายทั่วถึง พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญระดับมาตรฐานสากล เพิ่มขีดความสามารถของอุตสาหกรรม ICT และใช้ ICT ในการสร้างนวัตกรรม การบริการภาครัฐแบบบูรณาการ ประยุกต์ ICT เพื่อสร้างความเข้มแข็งของภาคการผลิต การศึกษา และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

(๕.๔) **การวิจัยและพัฒนา** มีเป้าหมายที่เพิ่มสัดส่วนค่าใช้จ่ายวิจัยและพัฒนาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ โดยมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน ๒๐:๘๐ โดยบูรณาการงานวิจัยระหว่างหน่วยงานวิจัยหลักของประเทศ และสนับสนุนวิจัยที่มุ่งเป้าตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศ อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน อาหารแปรรูป และสุขภาพและชีวเวชศาสตร์ อากาศยาน และผลิตภัณฑ์ไบโอเบส รวมทั้งงานวิจัยเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม นอกจากนี้ จะเพิ่มจำนวนบุคลากรด้านวิจัยและพัฒนาเป็น ๗๐ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน เช่น พัฒนานักวิจัยและสนับสนุนนักเรียนทุนรัฐบาลทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในภาคการผลิตและบริการ เป็นต้น

(๕) **การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก** โดย

(๖.๑) สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาประเทศทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคี และต่อยอดความร่วมมือกับประเทศยุทธศาสตร์/มีศักยภาพและประเทศในอนุภูมิภาค เพื่อส่งเสริมความมั่นคง ในอนุภูมิภาค ภูมิภาคและในระดับโลก และความเจริญก้าวหน้าและลดความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืนร่วมกันในทุกมิติ

(๖.๒) ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ การให้บริการทางการศึกษา การให้บริการด้านการเงิน การให้บริการด้านสุขภาพ การให้บริการด้านโลจิสติกส์ และการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งเป็นฐานความร่วมมือในเอเชีย

(๖.๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนและการดำเนินธุรกิจของนักลงทุนและผู้ประกอบการไทยในต่างประเทศ

(๖.๔) ส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคและนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน ด้านอาหาร ด้านสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการภัยพิบัติในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการป้องกันภัยในทุกรูปแบบ

(๖.๕) ส่งเสริมบทบาทการเป็นผู้ประสานประโยชน์ในการเชื่อมโยงและถ่วงดุลระหว่างกลุ่มอำนาจต่างๆ และแก้ไขปัญหาความแตกต่างทางเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาค โดยการดำรงความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศและองค์กรระหว่างประเทศทั้งในและนอกภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งส่งเสริมการขยายความร่วมมือระหว่างอนุภูมิภาคและภูมิภาคกับประเทศนอกภูมิภาคบนหลักของการรักษาคุณภาพของการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มมหาอำนาจต่าง ๆ

(๖.๖) เพิ่มบทบาทและการมีส่วนร่วมของไทยในองค์การระหว่างประเทศในการผลักดันการพัฒนาในอนุภูมิภาคและภูมิภาค รวมทั้งประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคอื่น ๆ และให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านการเงินและทางเทคนิคกับประเทศกำลังพัฒนาในการพัฒนาความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจสังคมและการพัฒนาทุนมนุษย์

(๖.๗) สนับสนุนการเปิดเสรีทางการค้า ทั้งในระดับทวิภาคี ภูมิภาค และพหุภาคี และส่งเสริมการค้ากับกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเดียวกัน (Intra-Regional Trade) มากขึ้น เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดท่าทีเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เร่งรัดการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงที่ผลบังคับใช้แล้ว ตลอดจนใช้โอกาสจากการเปิดเสรีการค้าและการลงทุน รวมทั้งวางแนวทางป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

(๖.๘) สร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ และให้ความรู้ความเข้าใจด้านการต่างประเทศและผลประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาประเทศต่อภาคส่วนต่าง ๆ และสาธารณชนไทย รวมทั้งดำเนินการเชิงรุกในการสร้างความเข้าใจ ความเชื่อมั่น และภาพลักษณ์ที่ดีและศักยภาพทางเศรษฐกิจ และด้านอื่น ๆ ของประเทศไทย

๒.๓ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (Inclusive Growth)

เพื่อพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพและมีความมั่นคงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีในสังคมสูงวัย โดยมีแนวทางในการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

(๑) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยให้เอื้อต่อการพัฒนาคน โดยเสริมสร้างศักยภาพและบทบาทหน้าที่ของสถาบันครอบครัวในการบ่มเพาะ วางรากฐานจริยธรรม คุณธรรมของสมาชิกในครอบครัว การสร้างความอบอุ่นและความมั่นคงให้ครอบครัว และการสร้างความสมดุลระหว่างการทำงานและชีวิตส่วนตัว

(๒) การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ โดยช่วงวัยเด็ก ตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน *วัยเรียน* *วัยรุ่น* ให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม *วัยแรงงาน* ให้มีการพัฒนาระดับสมรรถนะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ *วัยผู้สูงอายุ* ให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพ และโรคเรื้อรังต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดภาระแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ

(๓) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยสร้างความมั่นคงทางด้านรายได้และการออม กระจายทรัพยากรให้ทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งในด้านบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน และฐานทรัพยากรต่างๆ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มด้อยโอกาส เช่น การเข้าถึงปัจจัยการผลิต/ที่ดินทำกินของเกษตรกรรายย่อย การได้รับบริการด้านการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพของเด็กยากจน และการสร้างหลักประกันทางรายได้ให้กับแรงงานนอกระบบที่มีรายได้น้อย เป็นต้น รวมทั้งการจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (customized welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (cost sharing)

(๔) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้ มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง โดยการปฏิรูปโครงสร้างและระบบบริหารจัดการการศึกษา จัดโครงสร้างจัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูผู้สอน พัฒนาระบบการประเมินและการรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน รวมทั้งให้มีการปฏิรูประบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

(๕) **การพัฒนาาระบบสุขภาพ** บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐ ๓ กองทุน เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการ มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และลดความเหลื่อมล้ำในระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐ พัฒนาการบริหารจัดการระบบสุขภาพด้วยการมีและใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรด้านสาธารณสุข การส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในลักษณะเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน การสนับสนุนความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาระบบบริการที่มีการลงทุนและใช้ทรัพยากรร่วมกัน การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุ รวมทั้งการสร้างโอกาสในการเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติทั้งในด้านศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (Product Hub) และศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub) โดยนำรายได้กลับมาใช้ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขภายในประเทศ ตลอดจนส่งเสริมการให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพในทุกนโยบายสาธารณะ (Health in All Policies) เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณะที่มีต่อสุขภาพของประชาชน

(๖) **การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย** โดยเตรียมการด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส อาทิ ระบบผังเมืองและที่อยู่อาศัย การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง การจัดการพื้นที่สาธารณะที่มีความปลอดภัยและเข้าถึงได้ง่ายสำหรับประชาชนทุกกลุ่ม การให้บริการทางสังคม ตลอดจนการพัฒนานวัตกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

(๗) **การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม** โดยการฟื้นฟูบทบาทสถาบันศาสนาในการส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมตามหลักคำสอนทางศาสนา การดำรงรักษาวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมเพื่อเป็นฐานรากที่เข้มแข็งในสังคมท่ามกลางวัฒนธรรมที่หลากหลาย และการบริหารจัดการทุนทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

๒.๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Growth)

เพื่อให้ไทยมีการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน และตั้งเป้าหมายที่จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas :GHG) ในภาคเศรษฐกิจ และเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ทั้งหมด (๑๒๘ ล้านไร่) โดยมีแนวทางในการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

(๑) **พัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** ในทุกภาคเศรษฐกิจ เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยส่งเสริมการผลิตพลังงานสะอาด นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการและการอนุรักษ์พลังงาน ตลอดจนกำหนดกฎระเบียบ และสร้างกลไกให้ทุกภาคส่วนใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาและการประหยัดพลังงานอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง

(๒) **พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** โดยการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จะให้ความสำคัญกับการจัดตั้งคณะกรรมการส่วนกลางและระดับพื้นที่เพื่อดูแลและประสานการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมนิเวศ บรรลุให้เป็นแผนพัฒนาของจังหวัดและพื้นที่ สนับสนุนและผลักดันให้โรงงานปฏิบัติสู่อุตสาหกรรมสีเขียว และปรับกฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนา สำหรับการพัฒนาเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจะเน้นการเพิ่มศักยภาพเมืองด้านสิ่งแวดล้อม และพัฒนาพื้นที่เพื่อเชื่อมโยง

โอกาสจากอาเซียน ซึ่งเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีหลายรูปแบบ เช่น เมืองอุตสาหกรรมนิเวศ เมืองเกษตรสีเขียว เมืองคาร์บอนต่ำ เมืองยั่งยืนของอาเซียน เป็นต้น

(๓) **การรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ** โดยอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าเพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศและเป็นแหล่งดูดซับคาร์บอน และวางแผนบริการจัดการน้ำ แก้ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งอย่างบูรณาการ อีกทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วยการพัฒนาองค์ความรู้และเครื่องมือในการบริหารจัดการ พัฒนาบุคลากรและองค์กร และวิจัยและพัฒนาเพื่อรับมือ ป้องกัน เผ่าระวังและเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติ ตลอดจนสร้างความร่วมมือที่ดีในอาเซียนในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์ทรัพยากรร่วมกัน แก้ไขปัญหามลพิษข้ามแดน และสนับสนุนการเติบโตที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(๔) **นโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม** เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดปัญหามลพิษ ลดการใช้ทรัพยากร และลดภาระงบประมาณภาครัฐเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยจัดให้มีภาษีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ภาษีการปล่อยมลพิษและภาษีเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กำหนดค่าธรรมเนียมการจัดการมลพิษและภาษีผลิตภัณฑ์และค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนพัฒนาระบบการวางเงินประกันความเสี่ยงหรือความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๕ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล มีความคุ้มค่า โปร่งใส และเกิดความเป็นธรรมในการให้บริการสาธารณะและเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางและบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยมีแนวทางในการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

(๑) **การเพิ่มประสิทธิภาพภาครัฐ** โดยการปรับโครงสร้างระบบราชการให้สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เช่น พัฒนา e-government และ e-service เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและให้บริการ เป็นต้น และพัฒนาและบริหารกำลังคนภาครัฐเพื่อปรับบทบาทให้สอดคล้องกับภารกิจที่มีอยู่และเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน เช่น พัฒนาหลักสูตรและดำเนินการฝึกอบรมต่างๆ จัดทำร่างยุทธศาสตร์บริหารกำลังคนภาครัฐ วิเคราะห์อัตรากำลังคนภาครัฐตามยุทธศาสตร์ประเทศ เป็นต้น รวมทั้งลดปัญหาคอร์รัปชัน เพื่อสร้างความปลอดภัยในการบริหารจัดการภาครัฐ และสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ เช่น สร้างและใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และลดขั้นตอนในการทำงาน นำระบบ ICT มาใช้ในการดำเนินงาน ตลอดจนปฏิรูปกฎหมายให้ทันสมัยเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(๒) **การบูรณาการการบริหารจัดการเชิงพื้นที่** ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ประเทศ โดยการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ประเทศ ยุทธศาสตร์กระทรวง ยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาอำเภอ ท้องถิ่น ชุมชน และหมู่บ้าน ผ่านคณะกรรมการคณะทำงาน ทุกระดับ

(๓) **การบริหารจัดการข้อมูลและการบูรณาการองค์ความรู้ในภาครัฐ** ทั้งที่เป็นองค์ความรู้ในประเทศและของต่างประเทศ พัฒนาระบบการบริหารจัดการและบูรณาการข้อมูลและองค์ความรู้ภาครัฐที่จำเป็นแก่บุคลากรในภาครัฐ นักลงทุน และประชาชนทั่วไป รวมทั้งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนด้วยระบบ e-Service โดยแบ่งเป้าหมายการดำเนินงานออกเป็น

๒ ระยะ ได้แก่ **ระยะแรก** เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการข้อมูลและรวบรวมองค์ความรู้ภาครัฐราชการ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเป็น e-Government เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการแก่ หน่วยงานราชการ นักลงทุน และประชาชนทั่วไป และ**ในระยะต่อไป (๒๕๕๗-๒๕๖๑)** จะพัฒนารูปแบบการให้บริการประชาชน ด้วยระบบ e-Service ผ่านทาง สื่อใหม่ (New media) เช่น Mobile Application e-book และ Social Network เป็นต้น